

سوالات متن درس ۱۰ هفتم

۱. وسعت ایران چقدر است؟
۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع

۲. در سال ۹۰ جمعیت ایران چقدر بود؟
۷۵ میلیون نفر

۳. زندگی مردم کشور ایران به چند صورت است؟
شهری روستایی و عشایری

۴. چرا کشور را به بخش های مختلف تقسیم کرده اند؟
برای اداره بهتر

۵. استان چیست؟
برای اداره بهتر کشور آن را به بخش های تقسیم کرده اند که به هر یک استان می گویند.

۶. استان به وسیله چه کسی اداره می شود؟
استاندار

۷. هر استان به چند تقسیم می شود.
شهرستان

۸. در هر شهرستان تعدادی وجود دارد.
شهر روستا

۹. شهرها توسط چه کسانی اداره می شوند؟
شورای اسلامی شهر و شهردار

۱۰. اعضای شورای شهر را چه کسانی انتخاب می کنند؟
مردم آن شهر

۱۱. شهرداری چگونه موسسه ای است؟
شهرداری موسسه ای است که برای اداره بهتر شهر به وجود آمده و خدماتی به ساکنان شهر ارائه می کند.

۱۲. وظیفه کارکنان شهرداری چیست؟

کارکنان شهرداری برای داشتن شهری زیبا تر و آسایش زندگی ساکنان شهر تلاش می‌کنند.

۱۳. یکی از وظایف شهرداری نظارت بر ساخت و ساز است یعنی چه؟

یعنی اگر افراد بخواهند ساختمانی برای محل سکونت یا کسب و کار خود بسازند باید شهرداری پروانه ساختمان بگیرند.

۱۴. شهرداری برای ارائه خدمات هزینه های لازم را چگونه تامین می کند؟

شهرداری بخشی از درآمد خود را از مردم دریافت می‌کند مانند شهرنشینان که باید هرسال مبلغی به عنوان عوارض نوسازی به شهرداری بپردازند.

۱۵. سه مورد از خدمات شهرداری را بنویسید؟

احداث تعمیر یا آسفالت خیابان ها پل ها تونل ها و پیاده‌روها
ایجاد فضای سبز و کاشتن درخت در مکان های مختلف شهر و احداث بوستان و زمین بازی
نظافت کوچه ها و خیابانها و جمع آوری و دفع زباله ها

.....

۱۶. روستاها چگونه اداره می شوند؟

روستاها توسط شورای اسلامی روستا و دهیار اداره می‌شوند برای تشکیل شورای اسلامی روستا افراد باتجربه با رای مردم انتخاب می‌شوند این شورا برای اداره روستا و بهتر شدن وضع آن و اقداماتی از قبیل ساختن یا تعمیر حمام پل مدرسه قنات و امور دیگر تصمیم گیری می کنند.

۱۷. ایران از نظر پستی و بلندی به چند بخش تقسیم می شود؟

به دو بخش مرتفع و بلند پست و هموار

۱۸. نواحی بلند شمال ایران را نام ببرید؟

کوههای آذربایجان در شمال غربی
رشته کوه البرز در شمال
کوه های خراسان در شمال شرقی

۱۹. قله های آتشفشانی کوههای آذربایجان را نام ببرید؟

قله سهند و قله سبلان

۲۰. رشته کوه البرز مانند دیواری..... را از قسمت های داخلی کشور جدا می کند.

دریای خزر

۲۱. قله های مهم رشته کوه البرز را نام ببرید؟
دماوند توچال علم کوه

۲۲. دامنه های شمالی البرز را با دامنه های جنوبی مقایسه کنید؟
دامنه های شمالی البرز رو به دریا قرار دارد برخی و باران فراوان می بارد و پوشیده از جنگل های انبوه است ولی دامنه جنوبی البرز کم رطوبت است فقط در فصل زمستان برف و باران می بارد در نتیجه پوشش گیاهی کمتری دارد.

۲۳. رشته کوه زاگرس در کدام قسمت ایران قرار دارد؟
در غرب ایران کشیده شده است و جهت آن شمال غربی به جنوب شرقی است.

۲۴. دامنه های شمال غربی زاگرس را با دامنه های جنوبی مقایسه کنید؟
در دامنه های شمال غربی برف و باران فراوان می بارد اما هرچه به سمت جنوب زاگرس پیش می رویم از میزان برف و باران کاسته می شود.

۲۵. قله های بلند زاگرس را نام ببرید؟
زرد کوه دنا الوند

۲۶. قله های بلند نواحی مرکزی ایران را نام ببرید؟
کرکس شیر کوه هزار لاله زار

۲۷. دو دشت وسیع ایران را نام ببرید؟
دشت کویر دشت لوت

۲۸. چرا برخی از دشت های ایران حاصلخیز هستند؟
به دلیل داشتن خاک مساعد و آب و هوای مناسب

۲۹. کوهپایه چیست؟
زمین هایی که از یک سو به کوه و از سوی دیگر به دشت مربوط می شوند.

۳۰. ایران در کدام قسمت آسیا قرار دارد؟
جنوب غربی آسیا

تهیه کننده رضا غیبی دبیر مطالعات ارومیه ناحیه دو

نکات مهم با رنگ دیگر مشخص شده حتما مطالعه کنید.

ایران، خانه ما

درس ۱۰

ایران عزیز ما، دارای فرهنگ و تمدن چند هزار ساله و بسیار عمیق و ارزشمندی است. ایران دارای منابع طبیعی و انسان‌های هوشیار و پرتوان فراوانی است. علت اصلی طمع برخی کشورهای استعمارگر به کشور ما نیز، همین منابع و استعدادهای فراوان و همچنین مقاومت مردم این سرزمین در مقابل زورگویی‌های دیگران است. **۱**

کشور ما یکی از کشورهای نسبتاً وسیع جهان است و اکنون ۱,۶۴۸,۱۹۵ کیلومتر مربع وسعت دارد. در طول تاریخ، بخش‌هایی از این سرزمین، به علت‌های مختلفی جدا گردید. اما پس از انقلاب اسلامی و با وجود تهاجم دشمنان، حتی یک متر مربع از آن نیز به دست بیگانگان نیفتاده است. **محل قرار گرفتن استان‌ها را به خاطر بسپارید.**

- ۲** جمعیت ایران در سال ۱۳۹۵، نزدیک به ۸۰ میلیون بوده است. عده زیادی از مردم ایران در شهرهای کوچک و بزرگ زندگی می‌کنند و تعدادی از مردم نیز در روستاها به سر می‌برند. عده کمی از هم‌وطنان ما نیز زندگی عشایری* دارند. **۱**
- به نقشه نگاه کنید. برای اداره بهتر کشور، آن را به بخش‌هایی تقسیم کرده‌اند که به هریک استان می‌گویند. استان به وسیله استانداری اداره می‌شود. **۶**
- هر استان نیز به چند شهرستان تقسیم می‌شود. **۷**
- در هر شهرستان تعدادی شهر و روستا وجود دارد. **۸**
- شهر یا روستای محل زندگی شما جزء کدام شهرستان است؟

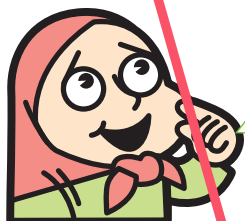
فعالیت

- ۱- کاربرگه شماره (۳) را برای آشنایی بیشتر با تقسیمات کشوری در کلاس کامل کنید.

کاشتن درخت و ایجاد فضای
سبز از وظایف شهرداری

شهر و روستا چگونه اداره می شود؟

در هر شهری، شهرداری
وجود دارد.

شهرداری چه کارهایی انجام می دهد؟

شهرها توسط شورای اسلامی شهر و شهردار اداره می شوند.

اعضای شورای شهر را مردم آن شهر انتخاب می کنند.

شهرداری مؤسسه ای است که برای اداره بهتر شهر به وجود

آمده و خدماتی به ساکنان شهر ارائه می کند. کارکنان شهرداری برای

داشتن شهری زیباتر و آسایش زندگی ساکنان شهر تلاش می کنند.

۱۳ برای مطالعه
برخی از مهم ترین خدمات شهرداری

• ایجاد و نگهداری فضای سبز، زیباسازی شهر و احداث

بوستان ها و مکان های ورزشی و تفریحی برای کودکان و بزرگسالان

• صادر کردن پروانه ساختمان*، نظارت بر چگونگی

ساخت وسازها و تلاش برای حفظ و تقویت هویت بومی و اسلامی در آنها

• توسعه و نظارت بر حمل و نقل عمومی (تاکسی، اتوبوس و

مترو) و تأمین آنها

۱۵

• ترویج دین داری و فضیلت های اخلاقی در فضای شهر

• احداث، تعمیر یا اصلاح راه های شهری، پل ها، تونل ها و...

• ایجاد خانه های سلامت و فرهنگ سراها، برای ترویج

سبک زندگی اسلامی و پرکردن صحیح اوقات فراغت

شهرداری برای انجام این خدمات باید پول زیادی هزینه کند. شهرداری بخشی از درآمد خود را از مردم و بخشی را از بودجه عمومی کشور دریافت می کند. برای مثال شهرنشینان باید هر سال مبلغی به عنوان عوارض نوسازی به شهرداری بپردازند.

روستاها چگونه اداره می شوند؟

روستاها توسط شورای اسلامی روستا و دهیار اداره می شوند. برای تشکیل شورای اسلامی روستا، افراد با تجربه و مورد اعتماد روستا با رأی مردم انتخاب می شوند. این شورا برای اداره روستا و بهتر شدن وضع آن و اقداماتی از قبیل: جلب مشارکت و همکاری های عمومی برای آبادانی بیشتر روستا، شناسایی نیازهای مختلف روستا (مانند ساخت یا تعمیر مدرسه، پل، مسجد، قنات و ...) و تلاش برای رفع آنها و امور دیگر، تصمیم گیری می کند.

فعالیت

- ۲- همفکری کنید. شما از چه راه هایی می توانید برای حفاظت از شهر یا روستای خود با شهرداری یا دهیاری همکاری کنید؟ چند مورد بگویید.
- ۳- به تصویر قبض عوارض نوسازی توجه کنید. از پدر و مادرتان درباره آن پرس و جو کنید و اگر می توانید یک نمونه آن را به کلاس بیاورید و به هم کلاسی هایتان نشان دهید.
- ۴- مردم چگونه می توانند با مشارکت خود، مسئولان اداره شهر یا روستا را یاری رسانند؟

● آشکال زمین در ایران

به نقشه نگاه کنید. همان طور که می بینید همه جای ایران از نظر پستی و بلندی یکسان نیست. بخش هایی از ایران مرتفع و بلند و

بخش های دیگر پست و هموار هستند.

جواب سوالات در نقشه

جواب در نقشه

۱۹

۲۱

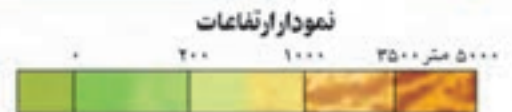
۲۵

۲۶

۲۷

مقیاس نقشه

نواحی مرتفع و بلند

شمال

● کوه های آذربایجان در شمال غربی ایران قرار گرفته اند. قله های آتشفشانی این کوه ها کدام اند؟

● رشته کوه البرز در شمال ایران واقع است و مانند دیواری دریای خزر را از قسمت های داخلی کشور جدا می کند. قله های

مهم این رشته کوه را پیدا کنید و نام ببرید.

- کوه‌های خراسان در شمال شرقی ایران قرار دارند.
- در دامنه‌های شمالی رشته کوه البرز که روبرو به دریا قرار دارد، برف و باران فراوان می‌بارد. این دامنه‌ها پوشیده از جنگل‌های انبوه است؛ به عکس، دامنه‌های جنوبی البرز کم رطوبت مانده و فقط در فصل زمستان برف و باران دریافت می‌کنند و در نتیجه پوشش گیاهی کمتری دارند.

۲۲

غرب

- رشته کوه زاگرس در غرب ایران کشیده شده است و جهت آن شمال غربی - جنوب شرقی (↘) است.

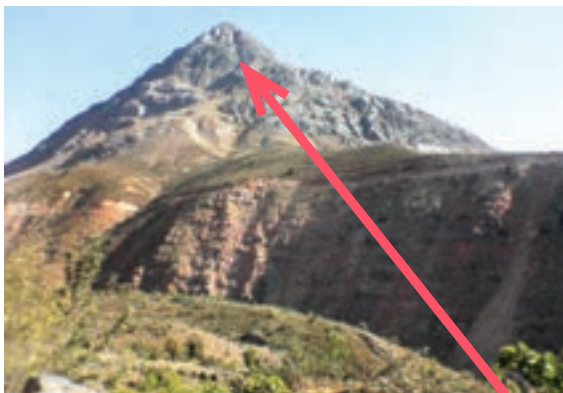
در دامنه‌های شمال غربی برف و باران فراوانی می‌بارد اما هر چه به سمت جنوب زاگرس پیش می‌رویم از میزان برف و باران کاسته می‌شود. به نقشه نگاه کنید. قله‌های بلند زاگرس کدام‌اند؟

۲۴

مرکز و جنوب شرقی

- در نواحی مرکزی و جنوب شرقی ایران نیز کوه‌های بلند و پراکنده‌ای وجود دارد. آیا می‌توانید چند قله بلند را در نواحی مرکزی ایران پیدا کنید و نام ببرید؟

وقتی خورشید به آب‌های دریای خزر می‌تابد، آب‌ها تبخیر می‌شوند و این بخارها در امتداد کوه‌های البرز بالا می‌روند و در ارتفاعات سرد می‌شوند و دوباره به صورت باران فرو می‌ریزند.

دنا (در استان کهگیلویه و بویراحمد) یکی از قله‌های مرتفع زاگرس است که ۴۴۰۹ متر ارتفاع دارد.

نکته مهم

کوهپایه‌ها در فاصله بین شیب تند کوه و دشت قرار دارند.

نکته مهم

فعالیت

۵- کاربرگه شماره (۴) قله‌های مهم ایران را در کلاس کامل کنید.

نواحی پست و هموار

● نواحی پست و هموار ایران شامل دشت‌ها و جلگه‌ها است.

به نقشه صفحه ۵۳ توجه کنید. دو دشت وسیع ایران کدام‌اند؟

برخی از دشت‌ها به دلیل داشتن خاک مساعد و آب و هوای مناسب حاصلخیزند. جلگه‌ها نیز زمین‌های حاصلخیز و مناسبی برای

۲۸

نکته مهم

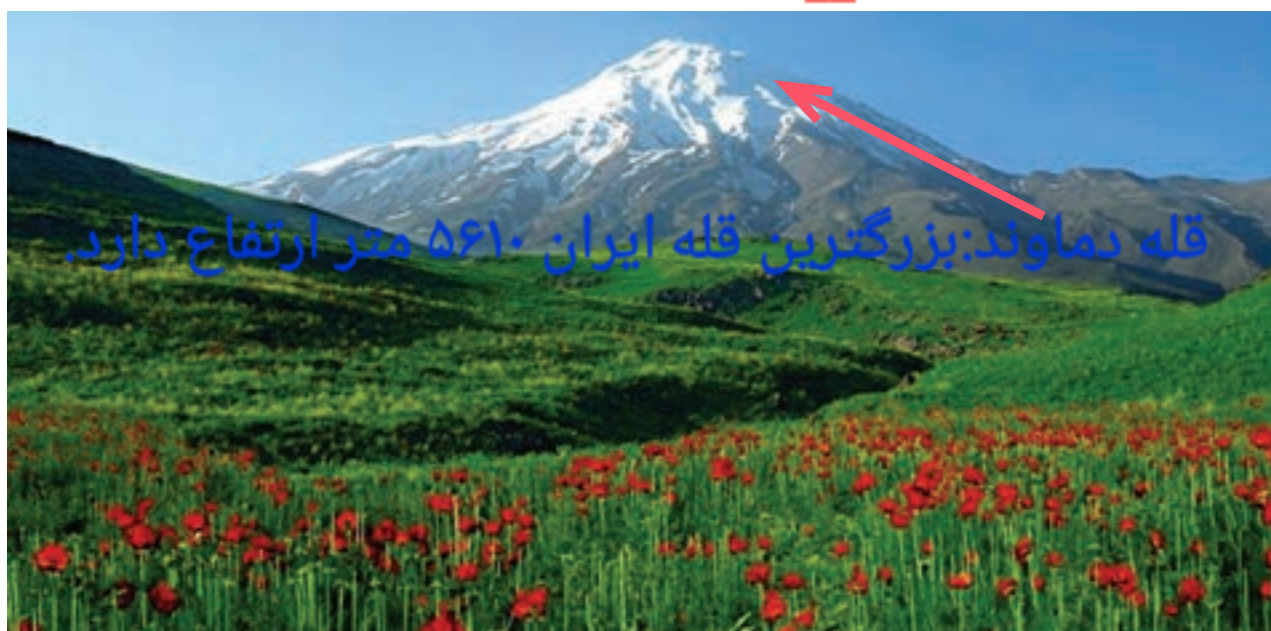
کشاورزی هستند.

آیا می‌توانید با توجه به آنچه در سال‌های قبل خواندید بگویید جلگه چگونه تشکیل می‌شود؟

● در کوهپایه‌ها یعنی زمین‌هایی که از یکسو به کوه‌ها و از سوی دیگر به دشت‌ها مربوط می‌شود، علفزارهایی رویده است که از

۲۹

آنها به عنوان چراگاه استفاده می‌شود.

دشت لار، تهران

فعالیت

۶- کاربرگه شماره (۵) اشکال ناهمواری‌ها و دشت‌ها و جلگه‌های ایران را در کلاس انجام دهید.

۷- کاربرگه شماره (۶) ایران در جهان را در کلاس انجام دهید.

زمین، خانه ما

همه مردم در خانه بزرگ‌تری زندگی می‌کنند. این خانه بزرگ، سیاره زمین

نام دارد. کشور ما ایران، یکی از کشورهای سیاره زمین است. سیاره زمین قاره‌ها

و اقیانوس‌های پهناور دارد. ایران در جنوب غربی قاره آسیا واقع شده است.

۳۰

تهیه کننده: رضا غیبی دبیر مطالعات